

SPRAVOVANIE FINANCIÍ A MAJETKU MESTA

PROGRAM NA OBDOBIE 2022 - 2026 (2030)

**Udržateľný rozpočet odolný voči neočakávaným udalostiam.
Rozumné narábanie s majetkom mesta.**

„Nájsť správny pomer medzi opatrnosťou a odvahou je to najväčšie umenie.“

Tomáš Baťa

ROZPOČET:

CIEĽ	zostavovať rozpočet zrozumiteľný pre širokú laickú verejnosť, ktorý efektívne odpovedá na potreby rôznych skupín obyvateľov mesta a makroekonomickým prognózam	
	OPATRENIA	prioritná orientácia na programovú štruktúru rozpočtu
		kvalitné stanovenie cieľov a zrozumiteľných merateľných ukazovateľov jednotlivých programov
		flexibilné prehodnocovanie cieľov a ukazovateľov ako reakcia na meniace sa požiadavky a ekonomické indikátory
	investície mesta a mestských organizácií vyhodnocovať metódou "hodnoty za peniaze", teda či pre dosiahnutie stanoveného cieľa, budú financie vynaložené najlepšie ako je možné	

CIEĽ	participatívna tvorba rozpočtu	
	OPATRENIA	podpora a rozvíjanie grantových programov pre projekty nízkej hodnoty, ako napr. Mením Moje Mesto prostredníctvom Nitrianskej komunitnej nadácie
zavádzania participatívnych rozpočtov už v procese tvorby rozpočtu mesta zapojením obyvateľov mesta alebo mestských častí do rozhodovania o realizácii projektov lokálneho alebo celomestského významu príručka o participatívnych procesoch x+1 otázok a odpovedí o participatívnom rozpočte		

		<p>budovanie personálnych kapacít mestského úradu, uvoľnenie verejných zdrojov z rozpočtu samosprávy, spolupráca so subjektmi z občianskeho sektora, aktivizácia verejnosti, nastavenie participačného procesu, využívanie elektronických aplikácií pre podporu zavádzania participatívneho rozpočtu v prostredí mesta, alebo mestských častí</p> <p>Súbor expertných materiálov „Samospráva pre ľudí – ľudia pre samosprávu“</p>
--	--	---

CIEĽ	maximalizovať čerpanie externých zdrojov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky v rokoch 2023 - 2026	
	OPATRENIA	<p>alokovať zdroje a personálne kapacity mestského úradu na vyhľadávanie výziev a prípravu projektov spadajúcich do Plánu obnovy a vychádzajúcich z strategických dokumentov mesta</p>
		<p>focusovanie sa na tri kľúčové oblasti Plánu obnovy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • zelená ekonomika (Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra, Obnova budov, Udržateľná doprava, Dekarbonizácia priemyslu, Adaptácia na zmenu klímy) • kvalitné vzdelávanie (Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania, Vzdelávanie pre 21. storočie) • efektívna verejná správa a digitalizácia (Digitálne Slovensko, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika, Zdravé verejné financie)
	alokovať zdroje na spolufinancovanie projektov z Plánu obnovy v dostatočnom objeme vzhľadom na plánované objemy a rýchlu časovú postupnosť pripravovaných výziev	

CIEĽ	zvyšovať energetickú hospodárnosť všetkých procesov mesta a mestských organizácií vrátane investovania do obnoviteľných zdrojov energie - zníženie závislosti od dodávateľov energií a znižovanie nákladov na energie vlastnou ekologickou výrobou energií	
	OPATRENIA	<p>obnova existujúcich budov vo vlastníctve mesta a mestských organizácií, s dôrazom na zlepšenie tepelnoizolačných vlastností, výmenu neefektívnych zdrojov tepla a teplej vody (napr. za tepelné čerpadlá) a zavádzanie inteligentných systémov riadenia budov s cieľom zníženia ich energetickej náročnosti</p>
		<p>postupná výmena starého osvetlenia za energeticky úsporné svietidlá nielen na uliciach mesta, ale aj vo všetkých verejných budovách, školách, športoviskách v správe mesta</p>
	<p>inštalácia obnoviteľných zdrojov energie - fotovoltaických systémov s virtuálnou batériou na strechách verejných budov (administratívne budovy, školy a škôlky, kultúrne domy, športové haly a štadióny) v správe mesta a ďalších vhodných miestach aj formou partnerstiev s vlastníkmi súkromných budov</p>	

	<p>inštalácia slnečných kolektorov na niektorých strechách verejných budov v správe mesta a to tam, kde je to technicky možné a kde bude najkratšia návratnosť vynaloženej investície vrátane prípadných dotácií</p>
	<p>maximálne využitie zdrojov z Plánu obnovy na zlepšenie stavebno-technického stavu historických a pamiatkovo chránených verejných budov a zlepšenie ich energetickej hospodárnosti</p>
	<p>vytváranie dlhodobých vzťahov a partnerstiev s lokálnymi objektmi pre realizáciu spoločných projektov v oblasti energetiky z obnoviteľných zdrojov (bytové spoločenstvá, Službyt + správcovské spoločnosti, VÚC, Agrokomplex, priemyselné podniky s vhodnými využiteľnými plochami a pod.)</p>
	<p>alokovať personálne kapacity na prípravu a realizáciu energetických projektov</p>

CIEĽ	<p>udržať percento zadlženosti na konci rokov pod 30% bežných príjmov predchádzajúceho obdobia, ďalších 10% ako rezerva pre nepredvídané udalosti, alebo strategické investície (výpočet podľa § 17 Zákona č. 583/2004 Z. z. Zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov) percento zadlženosti k 31.12.2021 bolo 24,7%</p>
OPATRENIA	<p>pri schvaľovaní nových úverov vyčíslieť očakávanú zadlženosť na najbližšie 3 roky a kapacitu čerpania budúcich úverov</p>
	<p>v prípade mimoriadnych udalostí (živelné pohromy, krízové situácie, mimoriadne finančné výdavky a pod.) možnosť navýšenia úverovej angažovanosti - až do výšky ekvivalentu 40% zadlženosti na tento mimoriadny účel, alebo strategické investície</p>

CIEĽ	<p>systematická tvorba rezervného fondu, ako nástroja na prípadné dofinancovanie variabilných výdavkových položiek meniacich sa počas roka (energie, pohonné hmoty, MHD, ceny materiálov)</p>
OPATRENIA	<p>ponechať v rezervnom fonde každý rok prostriedky na prípadné zvýšené výdavky za energie, PHM, MHD a ceny mat. až do momentu stabilizácie cien, alebo dohodnutia fixných cien na celé rozpočtové obdobie</p>
	<p>prioritne uprednostňovať v dodávateľských kontraktach fixné ceny naviazané na rozpočtové obdobia</p>

CIEĽ	<p>zefektívnenie výberu dane z nehnuteľností</p>
OPATRENIA	<p>využitie moderných technológií a spracovanie geodát na identifikáciu Čiernych stavieb a analýzu potenciálnych nesúládov výberu daní z nehnuteľností s reálnym stavom</p>

		podrobnejšia a dôraznejšia evidencia stavieb, ktoré vlastník riadne neudržiava, alebo ktoré ohrozujú alebo obťažujú užívateľov a okolie stavby, alebo stavebný úrad nariadil ich odstránenie vo vzťahu k VZN č. 10/2014 o miestnych daniach v znení dodatkov
--	--	--

CIEĽ	spravodlivejšie a motivujúcejšie stanovenie miestnych poplatkov za komunálne odpady	
OPATRENIA	podrobnejšie rozpísané v časti "Životné prostredie"	

MAJETOK:

CIEĽ	sprístupnenie informácií o nehnuteľnom majetku mesta a nájomných vzťahov v GISe s cieľom zjednodušenia prístupu k informáciám pre širokú verejnosť	
OPATRENIA	vytvoriť a aktualizovať register majetku mesta a register nájomných zmlúv na mape v GISe, z ktorého sa bude dať jednoducho vyhľadať potenciálna nehnuteľnosť aj s jej aktuálnou obsadenosťou nájomcami a cenami prenájmu; register zároveň zjednoduší mestu aktualizáciu cien nájomov a eliminuje prípadné nevýhodné zmluvy	

CIEĽ	vytvorenie vlastného systému na evidenciu cenových máp pozemkov v meste za účelom reálnejšieho stanovenia cien pre prípady predaja pozemkov s nízkou rozlohou, kedy sa neoplatí vypracovať znalecký posudok	
OPATRENIA	evidencia cien a časových údajov zo znaleckých posudkov transakcií realizovaných mestom Nitra v GISe a prístup k nim v reálnom čase	

CIEĽ	spresnenie prípadov nakladania s majetkom mesta, kedy je možné použiť dôvod hodný osobitného zreteľa formou smernice mesta	
OPATRENIA	vydanie smernice mesta alebo aktualizácia zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra s podrobným určením prípadov a postupov, v akých konkrétnych prípadoch je možné použiť dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle § 9a zákona č. 138/1991 Zb. - Zákon o majetku obcí v zmysle zistení a odporúčaní Najvyššieho kontrolného úradu SR a ZMOSu	

CIEĽ	optimalizácia poplatku za stočné dažďovej vody z miestnych komunikácií	
OPATRENIA	vykonanie pasportu mestských plôch s odtekajúcou dažďovou vodou do kanalizácie za pomoci využitia moderných technológií a spracovanie geodát s cieľom zrealizovať veľkosť plôch ktoré sú vstupným údajom na výpočet poplatku za odvod dažďovej vody	
	systematické vykonávanie vodozádržných opatrení vo všetkých procesoch	

		mesta s dôrazom na ekonomickú úsporu pri platbách za odvod dažďovej vody a pozitívny ekologický dopad na Životné prostredie
--	--	---

CIEĽ	prioritizácia investícií do opráv miestnych komunikácií a chodníkov systémom hodnoty za peniaze	
	OPATRENIA	agregácia všetkých podnetov na jednom mieste (VMČ, Odkazprestarostu.sk, hlavná prehliadka miestnych komunikácií, Odbor dopravy, občania,...)
		vytvorenie analytického nástroja na princípe jasných kritérií a bodového systému hodnotenia miery poškodenia a miery využívania, ktorý zoradí všetky dostupné podnety do jedného zoznamu, z ktorého sa na základe objemu disponibilných finančných prostriedkov budú zaraďovať jednotlivé investície do prípravných a realizačných fáz
		vytvorenie konkrétnych pravidiel na základe ktorých sa každý podnet zaradený do prípravnej alebo realizačnej fázy rozdelí podľa rozsahu investície medzi Odbor investičnej výstavby alebo Stredisko mestských služieb

CIEĽ	úprava nájomných zmlúv nevýhodných pre mesto	
	OPATRENIA	komplexný audit a identifikácia nájomných zmlúv, ktoré sú pre mesto nevýhodné z dôvodu nízkeho finančného plnenia zo strany nájomcu a následná úprava zmluvného vzťahu, alebo vypovedanie nevýhodných zmlúv
		komplexný audit a identifikácia nájomných zmlúv, v ktorých nie sú valorizované dodávky energií zo strany prenajímateľa a následná úprava zmluvného vzťahu o reálne ceny dodávaných energií, alebo umožnenie vlastného odberného miest anájomcovi, alebo vypovedanie nevýhodných zmlúv

CIEĽ	transformácia spoločnosti Nitrianska investičná s.r.o. na spoločnosť typu "mestský developer"	
	OPATRENIA	alokovať zdroje a personálne kapacity do spoločnosti, ktorej aktuálna činnosť bude rozšírená o: <ul style="list-style-type: none"> • finančné hodnotenie a plánovanie návratnosti vybraných investičných projektov • realizácia všetkých investičných projektov, kde je položka DPH relevantným finančným deal breakerom projektu (zlacnenie projektov o DPH) • analýza dubiózneho majetku s návrhom predaja, alebo zhodnotenia + predaja/prenájmu, alebo PPP projektu,... vrátane výberu možných stratégií predaja majetku (realitná činnosť) • proaktívne vyhľadávanie potenciálu majetku mesta na zvýšenie hodnoty, alebo zvýšenie plynúceho cash-flow, vrátane prípravy a realizácie takýchto projektov

	<ul style="list-style-type: none"> ● majetkoprávne vysporiadavanie vybraných celkov (zväčša pozemkov) ● aktívne vyhľadávanie schém získavania finančných zdrojov EÚ a z Fondu na podporu športu, ich zapájanie do rozvoja športovísk ● vyhľadávanie „zabudnutého“ majetku Mesta (majetkoprávne vysporiadanie, archívy, súdne spory,...)
--	--

CIEĽ	komplexne centralizovať riadenie investícií pod jeden odbor s cieľom urýchliť a zjednodušiť investičný proces
	<p>OPATRENIA centralizovať manažérske riadenie investícií pod Odborom investičnej výstavby vrátane:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● potrebnej participácie Odboru ekonomiky a rozpočtu ● potrebnej participácie Odboru projektového a strategického riadenia ● Odbor majetku ● potrebnej participácie Útvaru hlavného architekta ● potrebnej participácie Odboru verejného obstarávania ● potrebnej participácie Odboru dopravy ● potrebnej participácie Odboru životného prostredia ● potrebnej participácie VMČ ● koordinácie so správcami inžinierskych sietí na území mesta, VÚC, štátom <p>posilnenie personálnych kapacít Odboru investičnej výstavby</p>